DE OOSTPOST.

LETTERKUNDIG, WETENSCHAPPELIJK EN COMMERCIEEL

NIEUWS- EN ADVERTENTIEBLAD.

PRIJS VAN INTEEKENING.

Voor den geheelen jaargang voor Soerabaya *f* 15.—
Idem franco per post. „ 17.—
Voor den eersten halven jaargang voor „ „ 7.50
Idem franco per post. „ 9.—
De OOSTPOST verschijnt elken *Maandag* en *Donderdag.*

MAANDAG 3 AUGUSTUS.

PRIJS DER ADVERTENTIEN.

De prijs der ADVERTENTIEN is *f* 2.— voor elke TIEN WOORDEN; behalve het zegel.
Advertentien met groote letter betalen dubbeld.
Iedere herhaling na de twee eerste plaatsingen wordt betaald met de helft van het bedrag der advertentie.

No. 62. VERANTWOORDELIJKE UITGEVERS E. FUHRI & CO, TE SOERABAYA. 1857.

OFFICIEEL GEDEELTE.

JAVASCHE COURANT

Van den 29sten *Julij* 1857, N°. 60.

Bij Koninklijk besluit van den 28sten Mei 1857 no. 63, is Lucas Catharinus Bruijninga, gewezen eerste kommies op het kantoor van den assistent-resident der ommelanden van Batavia, tevens secretaris van den landraad aldaar en vendumeester te Meester Cornelis, voor den vervolge ontheven van de smet van eerloosheid en alle de gevolgen van dien, welke alsnog op hem rusten, ten gevolge van een arrest van het hoog-geregtshof van Nederlandsch-Indie, van 16 September 1840, in revisie van een vonnis van den raad van justitie te Batavia, 17 Augustus deszelfden jaars, waarbij hij tot onteerende straffen is verwezen.

Bij beschikking van Zijne Excellentie den Minister van Kolonien, van 16 Maart 1857, is:

Krachtens magtiging des Konings, aan den ambtenaar met verlof in Nederland J. Esser, laatstelijk adjunct-inspecteur der kultures op Java, thans tijdelijk belast met de waarneming der betrekking van kontroleur over de verwerking van een gedeelte van het oost-indische kopergeld tot muntplaatjes, in de werkplaats van de heeren P. van Vlissingen & Co. te Amsterdam, verleend eene nadere verlenging van verlof voor den tijd van één jaar.

Bij beschikking van Zijne Excellentie den Minister van Kolonien, van 18 Maart 1857, is:

Krachtens magtiging des Konings, aan den oost-indischen ambtenaar met verlof in Nederland J. W. Kröller, toegestaan om zich naar de kust van Guinea te begeven, ten einde zich, na zijne aankomst aldaar, te stellen ter beschikking van den nieuw benoemden Gouverneur der Nederlandsche bezittingen ter Kuste, de heer J. F. R. S. van den Bossche.

Bij beschikking van Zijne Excellentie den Minister van Kolonien, van den 24sten Maart 1857 la A no. 30, is aan den Oost-Indischen onderwijzer, met verlof in Nederland, H. C. van Eijbergen, verleend eene verlenging van verlof, voor den tijd van zes maanden.

Bij beschikking van Zijne Excellentie den Minister van Kolonien, van 16 Mei 1857 litt. A. no. 14, is aan den oost-indischen ambtenaar met verlof in Nederland T. J. Willer, laatstelijk resident van Riouw, verleend eene verlofs-verlenging voor den tijd van zes maanden.

Bij besluit van Zijne Excellentie den Gouverneur-Generaal, van 25 Julij 1857 no. 20, is aan Samuel Carpmael, te London, verleend een, tot uitsluitende gebruikmaking strekkend, oktrooi (no. 25 van het register) voor den tijd van tien jaren, voor de invoering in Nederlandsch-Indie van eene, zoo hij verklaart, door hem gedane uitvinding, bestaande in „ verbeteringen in het behandelen van vlas, hennep en andere vezelachtige stoffen."

Civiel Departement.

VERLEEND.

Een tweejarig verlof naar Nederland, aan mr. P. Brunsveld van Hulten, prokureur generaal bij het hoog-geregtshof van Nederlandsch-Indie.

BENOEMD:

Tot gouverneur van Celebes en Onderhoorigheden, de resident van Bagelen D. F. Schaap.

Tot assistent-resident van Grissee, de assistent-resident van het Wester-kwartier der ommelanden van Batavia W. Castens.

Tot assistent-resident van het Wester-kwartier der ommelanden van Batavia, de sekretaris van het kolegie van boedelmeesteren te Batavia W. de Val.

Tot sekretaris bij het kollegie van boedelmeesteren te Batavia, de boekhouder bij de weeskamer te Batavia C. F. Busscher.

Militair Departement.

INGETROKKEN:

Op zijn verzoek, het aan den kapitein der infanterie J. G. G. H. Strengnaerts verleend tweejarig verlof naar Nederland.

(*Voor het land.*) De ondergeteekende, algemeene ontvanger te Soerabaya herinnert bij deze belanghebbenden dat de belasting op de slaven tot *f* 2 $^{66}/_{120}$ recepissen voor iederen slaaf, over het loopende jaar moet worden voldaan voor ultimo September eerstkomende, wordende belastingschuldigen uitgenoodigd zich deze kennisgave ten nutte te maken ten einde niet te vervallen in de boete, op verzuim der betaling vastgesteld.

SOERABAYA, 1 *Augustus* 1857. *De Algemeene Ontvanger,* F. W. SPANGENBERG.

(*Voor het land.*) In het regalen pakhuis zijn de ondervolgende regalen gedeponeerd.

1 kistje gemerkt D. I. S.
1 „ „ BL 3450.
1 „ „ JFSK.
} aangebragt per het Ned. schip *Estafette*.

1 trommel adres C. P. E. Steinmetz, aangebragt per het Ned. Ind. schip *Amana Tulbarie*.

1 kist merk H§3.
3 kisten „ FI, & Co. §80. FB, & Co. §81,83.
} aangebragt per de Ned. schepen *Clara en Henriette*.

1 blik „ Mevrouw wed. de Groot.
2 kisten Mr. W. H. 's Jacob.
1 kistje Order Soerabaya.
1 pak Asperen Adelborst.
} aangebragt per het Ned. Ind. schip *Arachmanie*.

1 pakje merk B. B. aangebragt per de *Jacobus Marinus*.

1 „ Gebr. K.
2 pakjes Adema.
1 kist „
1 „ J. v. M.
5 koffers VDP.
1 kist merk VDP.
1 „ „ „
1 hoedendoos „
1 kist merk „
} aangebragt per stoomboot *Banda*.

1 „ „ HAVDPJL.
1 pak „ H. A. V. D. Poel.
1 kist „ HSP 15.
1 „ „ FT No. 395.
1 pakje „ GK 531/540.
} aangebragt per het Ned. schip *Isaac da Costa*.

De belanghebbenden worden verzocht dezelve tegen betaling der verschuldigde regten te willen doen afhalen.

SOERABAYA, 1 *Augustus* 1857. *De Kontroleur der Ink. en Uitg. Regten,* J. M. ADMIRAAL.

VENDU-DEPARTEMENT.

VERKOOPING.

Op Dingsdag den 4den Augustus.

Voor de woning van den Luitenant L. von Ende in het militair kampement.

Op Woensdag den 5den Augustus.

Voor de toko van den heer J. H. Friedlander & Zoon in de stad.

Op Donderdag den 6den Augustus.

Bij den pachter der pandjeshuizen IGioktjoan te passar Besaar.

ADVERTENTIEN.

OPENBARE VERKOOP.

Op een nader te bepalen dag, zal door den ondergeteekende, naar aanleiding eener dispositie van het Militair Departement dd. 4 Julij 1857 N°. 31; worden verkocht de onbenut blijvende gebouwen van het *Fort Erfprins* in straat MADURA, waartoe magtiging is verleend bij het Gouvernements-besluit van 8 Februarij 1853 N°. 16 Sub. 2.

De verkoop zal plaats hebben op de volgende voorwaarden.

ART. 1.

De gebouwen welke zullen worden verkocht zijn:

1°. Gebouw II over eene lengte van ongeveer 9,00 el aan de oostzijde; geheel in steen opgetrokken met pannen gedekt.

2°. Gebouw III lang 27,40 breed 4, 65 el; geheel in steen opgetrokken en met pannen gedekt.

3°. Gebouw IV lang 42,60, breed 6,40. Houten geraamte met halvesteens muren, pannen dakbedekking en gaanderij.

4°. Gebouw VII lang 44,00, breed 10,00 el. Houten geraamte met halvesteens muren, houten beschotten en pannen dakbedekking.

5°. Gebouw VIII. Eene loods met houten stijlen lang 44,00 el, breed 9,25 gedekt met pannen.

6°. Gebouw IX *oostergedeelte* over eene lengte van cc. 45 el, breed 9,60 el. Houten geraamte met halve steens muren, gallerij en sierappen dakbedekking.

7°. Gebouw X lang 71,00, breed 9,00 el. Houten geraamte met halvesteens muren en sierappen dakbedekking.

8°. Gebouw XI lang 63,00, breed 9,20 el. Houten geraamte met halvesteens muren, gallerij en pannen dakbedekking.

9°. Gebouw XII lang 78,00, breed 9,00 el. Houten geraamte met halvesteens muren, gallerij en sierappen dakbedekking.

10°. Gebouw XIII. Westelijke Latrine van 8,00 op 3,00 el; — houten geraamte met planken buitenwand en sierappen dakbedekking.

11° Blok N°. XIV. Een blok gebouwen van 17,50 breedte en 30,00 el lengte (vroeger woning van den militairen kommandant); — houten geraamte met halvesteens muren en sierappen dakbedekking.

12°. Blok N°. XV. Een blok gebouwen (vroeger doctors woning) cc. 26,00 op 16,00 el; — houten geraamte met halvesteens muren en sierappen dakbedekkingen.

13°. Gebouw N°. XVI lang 12,60, breed 1,80; houten geraamte met planken en sierappen dakbedekkingen.

14°. Blok N°. XVII: (vroeger officiers woningen) lang 86 breed 22 el; — houten geraamte met halve steensmuren en sierappen dakbedekking.

Het meerendeel dezer gebouwen, waarvan de afmetingen hierboven zijn opgegeven, verkeeren nog in een vrij goeden staat, worden verkocht zoo als ze zijn, staande of niet staande te fort Erfprins.

ART. 2.

Al deze gebouwen met de daarinliggende vloeren en al wat verder daarin mogt gevonden worden, zullen door den kooper of de koopers op eigene kosten, tot gelijk met den beganen grond worden afgebroken en binnen den tijd van vier maanden, na den dag van verkoop opgeruimd moeten zijn.

ART. 3.

Puin en verdere afkomende materialen zullen in zee mogen worden gestort op verschillende later aan te wijzen plaatsen rondom het fort, de afstand van 1000 (een duizend) nederlandsche ellen echter niet te bovengaande:

De onbruikbare houtwerken zullen op eene geschikte plaats binnen het fort mogen worden verbrand; doch in geen geval in zee worden geworpen.

ART. 4.

De kooper zal zorg dragen bij den afbraak geen der overblijvende gebouwen of gedeelten van gebouwen te beschadigen, zullende bijaldien zulks mogt gebeuren de berokkende schade ten zijnen laste worden heruitbesteed zoo noodig daarvoor het door hem gekochte in beslag nemende.

ART. 5.

Ten einde steeds in staat te zijn zonder nadeel voor den lande voor de goede nakoming dezer voorwaarden te waken, zoo zal het niet veroorloofd zijn de afkomende bruikbare materialen van welken aard ook, van het Fort Erfprins te vervoeren, dan wanneer de opruiming van de nietswaardige afbraak naar behooren, volgens het daaromtrent bepaalde, is geschied.

ART. 6.

De verkoop zal gebouwsgewijze in de boven vermelde volgorde op een nader bekend te maken dag door het vendu-Departement, onder alle voor dat departement van kracht zijnde bepalingen, gehouden worden, ten overstaan van den onder Intendant in de 3° Militaire afdeeling, of een zijner officieren, ten zijnen bureele in de Heerenstraat te Soerabaya.

ART. 7.

Deze voorwaarden zullen ter inzage liggen te *Soerabaya* op het bureau van gemelden Onder-Intendant; te *Fort Erfprins* bij den wacht kommandant, terwijl de gebouwen en blokken op eene duidelijke wijze van de hun hierboven gegevene nummers zullen worden voorzien.

SOERABAYA, 25 *Julij* 1857. *De Onder-Intendant 2de klasse in de 3de Militaire Afdeeling op Java.*

(455) **H. VEMER.**

UITBESTEDING.

De ondergeteekende zal, op last van den Luitenant-Kolonel, plaatselijken kommandant, op *Zaturdag den 8sten Augustus* e. k. 's morgens ten 10 ure, in het locaal der groote Militaire Kantine alhier eene openbare uitbesteding houden, voor de levering der benoodigde dranken aan de Kantines in deze Afdeeling, gedurende één jaar, aanvang nemende met 1° October 1857.

De betrekkelijke voorwaarden liggen ter lezing bij den kastelein der Kantine; ook worden nadere inlichtingen gegeven door

Den Kapitein, Commissaris der Militaire Kantine in de stad,

(415) RAAIJMAAKERS.

VERTREK VAN SCHEPEN.

PASSAGE NAAR NEDERLAND.

Wordt aangeboden met het snelzeilend nieuw gebouwd ijzeren Nederl Fregatschip **LOUISE**, gevoerd door kapt. P. BUIJS Jr.

Deze bodem is prachtig ingerigt, voert een bekwaam scheepdoctor en biedt voor passagiers alle mogelijke geriefelijkheden aan.

Het vertrek zal tegen het einde van *Augustus*, van BATAVIA plaats hebben.

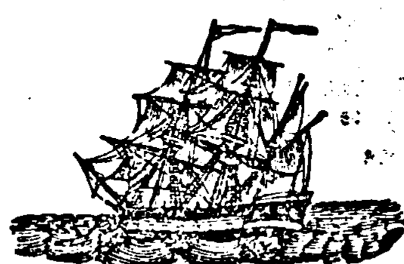
Nadere informatiën zijn te bekomen bij den Gezagvoerder in het *Marine Hotel* en bij

De Agenten,

(476) FRASER EATON & CO.

PASSAGE NAAR NEDERLAND

Wordt aangeboden met het snelzeilend en voor den overvoer van Passagiers uitmuntend ingerigt Nederlandsche schip **ISAAC DA COSTA**, gevoerd door kapt. H. C. LOSCHEN.

Deze bodem voert een geëxamineerden scheepsdocter en zal vermoedelijk tegen het einde van *Augustus* van hier vertrekken.

Nadere informatiën zijn te bekomen bij den Gezagvoerder in het *Hotel Montoft* en bij

De Agenten,

(477) FRASER EATON & CO.

Het Agentschap der Javasche Bank brengt ter kennisse van het algemeen, dat de rente bij de Bank en hare Agentschappen van af heden is bepaald als volgt:

rente op Particuliere acceptatiën. . .	9%	's jaars.
„ „ Vendu-acceptatiën van de Buitenbezittingen, van *Java* en *Madura* met uitzondering van *Batavia*, *Samarang* en *Soerabaya*. . .	9%	„ „
„ „ Vendu-acceptatiën van *Batavia*, *Samarang* en *Soerabaya*. . .	6%	„ „
„ „ Beleeningen.	8%	„ „
„ wegens voorschotten op specie. .	6%	„ „

SOERABAYA, 27 *Julij* 1857. *Het Agentschap der Java Bank*, J. J. BLANKENHAGEN, *Komm.*

(459) VAN NOORD BORSKI, *Agent.*

PAS UITGEPAKT

BIJ

PEREIRA & CO.

Zeer prachtige AMEUBLEMENTEN, van massief walnotenhout, bestaande uit BANKEN, CLEOPATRA'S, FAUTEUILS, STOELEN, BIDSTOELEN, PIANO TABOURETTEN en VOETBANKJES; bekleed met blauuw en rood satijn, donkerblaauw fluweel en groen maroquin leder, alsmede reserve PIANO STOELEN met zijden damast bekleedsels, reserve VOETBANKJES met wol, zeer keurig bewerkt. (471)

WISSELS OP AMSTERDAM,

Bij (435) RUYL CRAMER & CO.

PAS ONTVANGEN

Gecouleurde, effen en zwarte ZIJDE.
Moiré en zwart SATIJN.
Gesatineerde witte en geele HANDSCHOENEN, waarbij kleine voor kinderen.
Zwarte MITAINS met en zonder gitten.
Mooije VESTEN.
Zwarte Satijnen en zijden DASSEN.
FOULARDS en ongebleekte SOKKEN.

(473) F. KIEL.

OP NIEUW ONTVANGEN

KLOSJES GAREN, van No. 50 tot en met No. 150.

(475) Bij **DE STURLER & FAGNOTTI**

KWIKZILVER.

Tegen goedkoopen prijs te verkrijgen, bij KRAAIJ.

(466) *Kampong Dapoehan.*

TE HUUR

Een HUIS te Oendaän laatst bewoond door den heer VAN LEEUWEN.
Te bevragen bij L. JOHAN. (470)

CIRQUE EQUESTRE

Maandag 3 Augustus 1857.

De heer SCHMIDT die door ongesteldheid verhinderd is geweest, aan de voorstellingen mede te werken, thans hersteld zijnde, zal dezen avond daaraan deel nemen. (478)

SOERABAYA, den 3den Augustus 1857.

KRAWANG. Tusschen den 4 en den 7 dezer zijn, op hunne reis van Tagal naar Batavia. ten gevolge der hevige ooste winden, op de hoogte van Karang Sindoelang en Tandjong Pisang met verlies van roeren en ankers, op het strand geraakt:

eene praauw, gevoerd door den djoeragan Pieman, geladen met 160 picols rijst, 13 kisten thee enz;

De Nederlandsch Indische schoener *Emilie*, gezagvoerder Mecloot, geladen met 616 pikols rijst, benevens 10 kisten diverse goederen; en.

eene praauw majang, gevoerd door den djoerangan Lidjan, geladen met 3 kisten lijnwaden, 9 kisten thee, 14 zakken tarwe, 15 zakken harst, 10 picols uijen en 12 pikols kaarsen. Door de spoedig aangebragte hulp van de strandbevolking, zijn deze vaartuigen, uitgezonderd de praauw majang; die kort na de ontlading door den hevigen golfslag uit elkander werd geslagen, benevens een groot gedeelte der lading, ofschoon eenigzins beschadigd gered.

WESTER-AFDEELING VAN BORNEO. Door de gouvernementsschoener *Haai* werd van uit Pontianak, van af 31 Mei tot 22 Junij, een kruistogt gedaan om den Noord, die weinig meldingswaardigs opleverde; in de omstreken der Natoena eilanden waren, volgens ingewonnen berigten, eene maand vroeger vijf groote rooverspraauwen van Nieuw Guinea, bemand met Papoes, geweest, die echter niets hadden durven ondernemen. Uit de omstreken van Groot Natoena of Poeloe Boeang Wrang waren ongeveer 100 menschen verdwenen, die door de zeeroovers of uit kleine praauwen opgeligt of van de kleine eilanden geroofd waren.

Z. M. stoomschip *Onrust* is door den lagen waterstand in de Kapoeas rivier, nabij Sintang aan den grond geraakt; het schip verkeert echter niet in het minste gevaar.

In de afdeeling Sintang is in deze maand eene aanzienlijke hoeveelheid rijst van de boven Kapoeas afgevoerd. De handel begint daar weder te herleven.

De laatstelijk in verzet gekomen grooten hebben zich verder landwaarts in begeven en houden hun verblijf aan de Katoengouw (zie hierover ons nummer van 27sten Julij jl.)

De bevolking keert langzamerhand naar hare vroegere woonplaatsen terug.

MOLUKSCHE EILANDEN. De berigten loopende tot medio Julij jl. behelzen het volgende:

AMBOINA. Met uitzondering van slechts enkele dagen heeft het hier gedurende de laatste maand aanhoudend geregend.

In den nacht van den 12den op den 13den Mei, is eene 3½ koijangs praauw, geladen met handelswaren, door zwaren wind op de kust van Hatoe geslagen en geheel vergaan. Een gedeelte der lading, ter waarde van ƒ 800, is verloren gegaan.

Op den 29sten Mei is, op den hoek van Soelij, eene jonk, van de Pas Bagnala naar Saparoea varende, verongelukt, waarbij eenige goederen verloren zijn gegaan.

Door de bevolking van den achterwal der Aroe eilanden is een rooverspraauwtje genomen; — zes der roovers zijn door haar afgemaakt en drie aan het bestuur overgeleverd, waarvan een echter op de reis aan de berri ziekte is overleden.

BANDA, De weersgesteldheid kenmerkte zich hier door hevige Z. O. winden, van tijd tot tijd vergezeld van zware regens.

In den namiddag van den 8sten Mei, omstreeks 5½ uur, werd hier eene ligte aardschudding gevoeld.

Gedurende de maand Mei heeft de oogst der muskaatnoten in de onderscheidene perken bedragen: 2,279,534 notenpitten, uitmakende 18,236 ponden noten en p. m. 4,559 ponden foelie. De heerschende Z. O. winden deden veel jonge notenvruchten af allen.

TERNATE. In den voormiddag van den 3den mei en in den avond van den 27sten daaropvolgende, werden hier ligte aardschuddingen gevoeld; de laatste heeft ongeveer 20 seconden geduurd.

— Ten vervolge van het medegedeelde, in ons nummer van 1 dezer, nopens het aanwezen van vier Europesche schipbreukelingen op het eiland Wandessi, in de Geelvinksbaai (Nieuw Guinea), kunnen wij mededeelen, dat de resident van Ternate, vergezeld van vijf prinsen van Tidore, zich op den 8sten Junij jl. met Z. M. stoomschip *Etna* derwaarts zou begeven, ten einde de bevrijding dier schipbreukelingen te beproeven.

MENADO. In den voormiddag van den 3den Mei, te elf ure, en in den avond van den 27sten en 29sten daaropvolgende; omstreeks zeven uur, werden hier ligte aardbevingen waargenomen.

De plotseling ingevallen hitte deed, vooral aan het oosterstrand, veel padi verdorren. Door de veldmuizen en wormen werden belangrijke hoeveelheden van het rijpend gewas geheel vernield. Over het algemeen wordt echter nog op eenen redelijken oogst gerekend.

Volgens berigten van Gorontalo over April was het weder daar zeer drukkend. Het aanplanten van padi werd door de droogte belemmerd, terwijl daardoor aan het jonge koffij plantsoen veel schade werd veroorzaakt. In den ochtend van den 6den dier maand, omstreeks tien ure, werd eene ligte aardschudding waargenomen.

Van Gouvernementswege zijn te Soerabaya uitbesteed:

de overvoer, van Sumanap naar Banjarmassing, van het 1e perceel zout, groot 200 koijangs, tegen betaling van *f* 19:— per koijang,

de overvoer, van Banjermassing naar Soerabaya, van het 1e perceel steenkolen, groot 350 ton, tegen betaling van *f* 7:60:— per ton.

PALEMBANG.— Gedurende de maand Junij werden uit de binnenlanden, onder anderen op de hoofdplaats aangevoerd:

3,433	picols	rijst.
2,862	„	padi.
1,855	„	kapas.
134	„	getah karet.

De rijst steeg in prijs en werd tegen *f* 5:— en *f* 5½ de picol verkocht.

Het zout debiet bedroeg die maand 94 koijangs en 50 picols.

Aan inkomende en uitgaande regten werden ontvangen *f* 11,688:41.

Eene groote menigte krokodillen werden vernietigd; alleen ter hoofdplaats werd in die maand eene som van *f* 1,100:— uitbetaald aan premien op het vangen en dooden dezer dieren.

In de divisie Kommering Ilier, was de padi-oogst tegengevallen. Voor de aanplant van een tweede gewas waren de vereischte maatregelen genomen.

In de divisie Iliran en Banjoeassis bleef de handel zeer levendig.

Door mislukking van den rijstoogst in sommige margas, was de prijs van dit graan tot *f* 5, — de pikol gestegen.

Te Moearan-Emin, werd de rijst en padie voor *f* 4:—en *f* 2.— de pikol verkocht.

Door de aanhoudende droogte en lage waterstand der rivieren werd de afvoer van producten eenigzins bemoeijelijkt.

In de doesson Kissan, divisie Kommering Oeloe, ontstond door onvoorzigtigheid brand. De schade wordt begroot op *f* 200: —

De handel was in deze divisie vrij levendig.

— De berigten nopens de jongste woelingen in de Lematang-Oeloe, (zie hierover ons nummer van 4 dezer), behelzen hoofdzakelijk nog het volgende:

Door den adsistent resident van Tebing Tingie werd, onder geleide van een detachement geregelde troepen en pradjoerits het landschap Goemaij Oeloe bezocht, ter verdrijving van de daar nog aanwezige muitelingen, en tot vermaning aan de bevolking dier landstreek, om niet met de muitelingen te heulen.

In enkele doessons van dat landschap vond men tegenstand, die echter niet veel beteekende.

Tegen de doesson *Tingie Harie*, waarvan de bevolking de vlugt had genomen, moest de kolonne met eenigen klem ageren, vermits zich aldaar p. m. 100 gewapende stroopers ophielden. In den nacht van den 5den Julij had dit met goed gevolg plaats. Een afrikaan en een tamboer werden daarbij ligt verwond. De doesson, bestaande uit 20 ledige bamboezen huizen en eenige padieschuren, waarvan enkelen gedeeltelijk waren gevuld, werd in de asch gelegd.

Ten gevolge hiervan nam de stand van zaken aldaar eene gunstiger wending; verscheidene hoofden en personen, die in den beginne eene kwade gezindheid aan den dag legden en heimelijk aan de muiterij deel namen, hebben zich aan het bestuur onderworpen.

Door de bevolking van de doeson *Goeroe Agong* werd met geweld de toegang tot hare doeson verhinderd aan de bovengenoemde stroopers van *Tingie Harie*, een bewijs dat zij tot inkeer was gekomen en het verkeerde inzag, om met de kwaadwilligen gemeene zaak te maken.

Het lanschap *Goemaij Talang* zal mede door den adsistent resident voornoemd worden bezocht. Er bestaat hoop dat deze binnenlandsche onlusten in de *Lamatang Oeloe* weldra tot een goed einde zullen zijn gebragt.

Onder dagteekening van 16 Julij wordt van Palembang nog medegedeeld, dat op den 30 Junij jl., te Tebing Tinggie een brand is uitgebroken, waarbij de adsistent-residentswoning, twee ambtenaarswoningen, de kazerne der pradjoerits, benevens de officierswoningen en temporaire kazernes der expeditionnaire troepen geheel zijn in de asch gelegd. Ofschoon de brand op den dag plaats had, heeft men weinig goederen kunnen redden.

De oorzaak van de brand is onbekend, evenwel is het niet gebleken, dat hij aan kwaadwilligheid moest worden toegeschreven.

BANKA. — De maand Junij kenmerkte zich hier, door buitengewone hitte vergezeld van sterke zuid-oosten winden.

In het distrikt Koba heeft zich de beri-beri ziekte vertoond. Op de hoofdplaats Muntok is het der policie gelukt een vijftal nagemaakte en in omloop gebragte recepissen van *f* 5:— in handen te krijgen De maker is mede ontdekt en in hechtenis genomen: (*Jav. Cour.*)

Dezer dagen kwam ons in handen het eerste deel der Statistiek van den Handel en de Scheepvaart op Java en Madura sedert 1825. Dit werk, uit officiele bronnen, door den heer G. F. de Bruijn Kops bijeen verzameld, verdient voorzeker de meeste aandacht des Handels. Met genoegen doorblaarden wij dit eerste deel, den Invoer behelzende en wenschen dat ook het 2de deel, betrekkelijk den Uitvoer, spoedig het licht moge zien. Een gemakkelijke Index in drie talen: het Nederduitsch, Fransch en Engelsch verhoogt de waarde van dit nuttige werk, dat tevens op eene nette typographische uitvoering, aan de pers van de Heeren Lange & Co. te danken, mag bogen.

— Men meldt ons van Buitenzorg:

In den namiddag van den 22 dezer, omstreeks 4 ure, werd alhier een ligte schok van aardbeving gevoeld, die zich, ten 2 ure in den daaropvolgenden nacht herhaald heeft. De rigting was van het Zuiden naar het Noorden.

Ook vonden in den laatsten tijd, hoofdzakelijk door de alhier heerschende droogte, eenige branden plaats, doch de daardoor geledene schade is zeer gering. (*Java-Bode.*)

LAND-MAIL BERIGTEN.

Bij de onderscheidene corpsen van de infanterie is eene dringende aanschrijving van wege het dep. van oorlog ontvangen, om jonge lieden, onder-officieren en korporaals bij het Nederl. leger aan te moedigen, om zich voor het leger in Oost-Indië te engageren.

— Den 5den Junij aanstaande zal van Harderwijk vertrekken om op den 6den daaraanvolgende over te gaan aan boord van het schip *Burgemeester Hoffman*, gezagvoerder N. A. Dijkama, liggende op stroom voor Rotterdam, bestemd naar O.-Indië, een detachement sterk 200 onderofficieren en manschappen, onder bevel van den 1sten luit. J. J. H. Velius Baert, van het 6de regiment infanterie, welke na volbragte commissie naar Nederland terugkeert, medegeleiders de 2de luit. der infanterie H. J. Voorstad en H. L. F. de Jacquier de Lompret, benevens de aspirant betaalmeesters R. Douglas en J. Milder en de officier van gez. 3de kl. G. A. Raland.

— De ministers van buitenlandsche zaken en van koloniën hebben in de *Staats-Courant* een rapport aan den Koning betrekkelijk de Japansche aangelegenheid openbaar gemaakt.

Na eene korte uiteenzetting van den stand der zaken tot het sluiten van het voorloopig tractaat, toonen de ministers aan in hoe verre daaraan uitvoering werd gegeven. De regering heeft aan de toenemende eischen der Japanezen alleen in zoo verre toegegeven, als niet kon strekken om de Japansche regering te stijven in het stelsel van uitsluiting tegenover andere natiën. Naar aanleiding van deze overweging meet het de levering af van het benoodigde tot de daarstelling van een constructie-winkel in Japan, even als de verstrekking, ten dienste eener geschutgieterij van een stoomwerktuig tot het boren van geschut en een stoomhamer met bijbehooren, en werd niet getreden in het plan tot oprigting van een equipage-magazijn ten behoeve der Japansche marine op Decima. Daarentegen maakte men geen bezwaar om den aanbouw hier te lande van een derden schroefschoener toe te zeggen en eene proefneming met Europesche lijnwaden in de kambang veilingen te gelasten. Een mijn-ingenieur tot aanwijzing van betere middelen tot exploitatie der mijnen werd uitgezonden. De Nederlandsche commissaris kreeg voorts last nieuwe onderhandelingen te openen tot bevordering van al hetgeen de openstelling van Japan voor den algemeenen wereldhandel kon in de hand werken. Het voorloopig tractaat werd vervangen door een definitief tractaat, met weinig beteekenende wijzigingen en de Nederlandsche commissaris gaf de verwachting te kennen, dat nieuwe onderhandelingen eerlang veel verder zouden kunnen brengen. Hij had toch de volgende additionele artikelen aan de Japansche regering voorgelegd:

ADDITIONELE ARTIKELEN, *overeengekomen tusschen Nederlandsche en Japansche gevolmagtigden om deel uit te maken van het op den 30sten Januarij 1856 door hen te Nagasaki gesloten tractaat tusschen Nederland en Japan.*

Art. 1. Tot beter verstand van het op den 30sten Januarij 1856 tusschen Nederland en Japan gesloten tractaat wordt hier ten overvloede verklaard en overeengekomen dat ook Nederlandsche vrouwen en kinderen te Nagasaki en in de overige opengestelde havens worden toegelaten.

Art. 2. Bij het bezoeken van tempels, winkels en rusthuizen zal voor de gemaakte verteringen en in de winkels gekochte goederen kunnen betaald worden in vreemde gouden en zilveren munt.

Art. 3 De gewone jaarlijksche afscheids-audientie bij den gouverneur van Nagasaki zal op nieuw worden geregeld.

Art. 4. De wijze, waarop de hofreis in den vervolge zal plaats hebben, zal door den gouverneur van Nagasaki met den Nederlandschen commissaris op nieuw worden geregeld.

Art. 5. Aan de Nederlanders wordt in de opengestelde havens de vrije uitoefening van hunne eigene godsdienst verzekerd.

Art. 6. De Japansche regering verbindt zich om het gebruikelijke jaarlijksche soogenaamde beeldtrappen af te schaffen of in onbruik te doen geraken.

Art. 7. In de opengestelde havens zullen de Nederlanders ook tot den handel worden toegelaten en alzoo vrijheid hebben om hunne koopwaren aan Japansche kooplieden te verkoopen en Japansche goederen in te koopen en te vervoeren.

Art. 8. Ten einde de bepaling van het vorige artikel in volledige werking te doen treden, wordt zoowel de invoer van vreemde gouden en zilveren munt, als de uitvoer van Japansche gouden en zilveren munt toegestaan.

Art. 9. Voor zooverre de haven van Nagasaki betreft, zullen de maatregelen, welke vereischt worden om ook aldaar den in art. 8. bedoelden vrijen handel tot stand te brengen, door den gouverneur van die plaats in overleg met den Nederlandschen commissaris worden geregeld.

Art. 10. Krachtens de bepalingen, hieromtrent voorkomende in de verschillende met vreemde rijken gesloten tractaten, zullen de daartoe behoorende onderdanen dadelijk dezelfde regten bezitten, ook in de haven van Nagasaki.

Art. 11. De Japansche regering verklaart zich bereid om ook handels-betrekkingen aan te knoopen met alle vreemde natiën, waarvan de regeringen deswege tractaten met die van Japan zullen wenschen te sluiten.

Art. 12. De ten handel toegelaten vreemdelingen, die zich in een der drie opgenoemde havens vestigen, mogen insgelijks onderling handel drijven.

Art. 13. De Japansche regering behoudt zich voor om op den in-, door- of uitvoer van alle artikelen, dan wel van enkele artikelen, een matig regt te heffen, hetwelk zal worden bepaald en vastgesteld bij overeenkomsten door iedere vreemde regering met die van Japan te treffen.

Art. 13. *a.* Alles wat eene nadere regeling behoeft, ten gevolge van den bij deze overeengekomen vrijen handel, zal later worden geschikt tusschen de wederzijdsche gevolmagtigden van Japan en de verschillende vreemde natiën.

Art. 14. Tusschen de Nederlanders te Nagasaki en de andere vreemdelingen, welke die haven bezoeken, zal ook aldaar een vrij persoonlijk verkeer kunnen plaats hebben, zoowel aan boord der schepen als te Decima.

Art. 15. De bovenstaande artikelen zullen beschouwd worden een deel uit te maken van het boven reeds genoemd tractaat tusschen Nederland en Japan, en daaraan zal dezelfde kracht worden toegekend, alsof zij van woord tot woord daarin waren opgenomen.

De Japansche regering heeft zich echter ongeneigd betoond aan onze wenschen te voldoen en onbemanteld daartegen het stelsel van dralen en uitstellen aangewend. Aanvankelijk was de heer Donker Curtius verwezen naar de komst van een nieuwen gouverneur van Nagasaki; deze mogt echter enkel in besprekingen treden en een verslag daarvan naar Jedo opzenden, waar de beslissing over zes maanden werd toegezegd.

De ministers zijn van oordeel, dat Nederland thans deze stelling moet aannemen. Zij willen de aangebodene hand aan Japan niet terugtrekken, noch te kort doen aan gedane beloften; de drie stoomschepen moeten aan Japan worden geleverd en in ons marine-detachement voorloopig op Decima gehouden. Echter moet niets gedaan worden tot verdere versterking der Japansche oorlogs-marine of om het leger daar te lande te brengen op de hoogte der Europesche Staten, daar Japan zijn stelsel van afsluiting niet wil verlaten en dus door het versterken van Japan en het geven van de middelen tot verdediging van dat stelsel, dat ten verderf leidt, geen bewijs van vrienschap zou worden gegeven.

De omstandigheid, dat te Hakodadi en Simoda aan vreemde handelaren is toegestaan eenige ladingen af te zetten, zal het gouvernement aanleiding geven om aan te dringen, dat ook te Nagasaki particulieren handel zullen mogen drijven, opdat de Nederlandsche regering zich ten spoedigste losmake van den handel. Aanschrijvingen in dien zin zijn aan onzen commissaris gezonden.

Na dit rapport volgt een extract uit een brief van den Nederlandschen commissaris in Japan, dd. 23 Augustus 1857, waarin de staatkunde, in het rapport omschreven, bij de Japansche regering wordt aangedrongen en er de voordeelen van uiteengezet.

Eindelijk volgt een overzigt van de reis van den kapt.-luit. Fabius met de schroefkorvet *Medusa*, in September en October 1856 naar Simoda en Hakodadi. Daaruit blijkt dat de laatste haven uitmuntend voor den handel gelegen is, maar dat de eerste, vooral na de jongste verwoestingen door een orkaan, voor den handel ongeschikt is. De Japansche autoriteiten in beide havens schenen het nut van een algemeenen handel te begrijpen. Het blijkt dat het gebruik van koffij bij de Japanners veel bijval vindt.

Een havenreglement werd te Hakodadi aan den kapt.-luit. Fabius ter hand gesteld. Toen hij het in de Engelsche taal, waarin de Japanners groote vorderingen maken, weigerde te ontvangen, werd het hem in het Nederduitsch verstrekt.

— Te Norfolk, waar sir James Brooke een gedeelte van zijne jongelingsjaren heeft doorgebragt, is eene algemeene geldinzameling tot stand gekomen, om hem voor het verlies zijner verzameling boeken en voorwerpen van kunst, schadeloos te stellen, welke hij bij den opstand in Sarawak verloren heeft.

— Een vreemdeling van hooge geboorte sedert kort te Parijs woonachtig, wenschte voor een paar maanden gelegden zich naar de hoofdstad van een der noordelijke rijken te begeven, waartoe hij een paspoort noodig had van het consulaat van het land waar hij zoude heengaan. Ten einde zulk een paspoort te erlangen zond hij zijnen secretaris naar bedoeld consulaat, zeggende dat hij een bediende en een paard zoude medenemen.— Op diens aanzoek om het verlangde document antwoordde de kanselier van het consulaat;

Wat de bediende betreft, het spreekt van zelf dat iemand als de graaf van H. . . . . , niet zonder bediende reist; maar het paard moet, ter voorkoming van alle onaangenaamheden, naauwkeurig in het paspoort omschreven worden.— Is dat paard? . . . .

Te huis." is het antwoord.

Welnu! zend dan de beschrijving van het dier met dengenen die gij zendt om het paspoort te halen, dan zullen wij er dat inlasschen.

De kanselier van het consulaat vult bij voorraad een paspoort in: Wij, consul-generaal: etc., etc., noodigen alle burgerlijke en militaire autoriteiten uit om vrijelijk en ongehinderd te laten doorreizen de graaf van H . . . .

etc., etc., bij zich hebbende een bediende en een paard; zich begevende naar, etc., etc., en h . . . . . .

Hier stuit hij! in het gedrukte deel van het paspoort is achter de *h* eene kleine ruimte ter invulling opengelaten, opdat men van die *h* naar verkiezing, hem haar of hen kunne maken; waarop dan volgt, alle hulp en bescherming te verleenen. Het paard, denkt de kanselier, is een, de graaf is twee, en de bediende drie; hij maakt dus van de h, hen, en laat alzoo het paard deelen in de hulp en bescherming van alle burgerlijke en militaire autoriteiten.

Dit gedaan zijnde legt hij het paspoort den consul ter teekening voor; en, daar hij elders bezigheden heeft, geeft hij het stuk aan een klerk met de woorden— Geef dit aan den bediende van den graaf van H . . . . die het zal laten halen maar vul eerst de omschrijving in die hij u zal medebrengen."

Een uur daarna komt een rijknecht met de gevraagde omschrijving.— De klerk neemt het paspoort en ziende dat alles ingevuld is behalve het signalement (iets dat altijd wordt opengelaten wanneer het aanzienlijke lieden geldt) schrijft hij daar, zonder zich te bedenken, de omschrijving aldus over.

ouderdom.	*vijf en een halfjaar.*
lengte.	*honderd vier en dertig duim.*
haren.	*brandvos.*
voorhoofd.	*met eene witte vlek.*
oogen.	*zeer vurig.*
neus.	*wijde neusgaten.*
mond.	*een weinig hard.*
baard.	*geene.*
Merkbare teekenen.	*de ooren zeer lang en een brandmerkje op de linker-dij.*

De graaf, overladen met bezigheden, vertrekt zonder zijn paspoort in te kijken, doch aan de grenzen gekomen werd het paspoort nagezien en het signalement vergeleken.

Daar dit in geenen deele met het uiterlijk van den graaf van H . . . . overeenkwam en deze eene voor de commiezen vreemde taal sprak, zoodat alle uitlegging onmogelijk werd, wilde men hem in arrest nemen, toen gelukkig een van de hoogere ambtenaren er bij kwam die de zaak begreep en in orde bragt.

De graaf v. H: heeft de zaak zeer hoog opgenomen; maar zou hij niet veel meer reden gehad hebben om zich te beklagen wanneer de commies hem met eene zeer beleefde buiging het paspoort had teruggegeven men een, mijnheer het signalement is in de perfekste orde; u kunt doorreizen? Het is zeker vreemd dat een graaf het eenen commies euvel duidt, dat deze geene frappante gelijkenis ziet tusschen hem en zijn paard.

— In eene van de somberste en minst bezochte straten van het *Marais* te Parijs staat een huis, waarop dikwerf en zeer teregt, de verwonderde blikken van buren en voorbijgangers zijn gevestigd. Bijna altijd staat er eene reeks van equipages te wachten, en de rijkgekleede, meestal jonge, dikwijls ook schoone dames die met die fraaije rijtuigen dáár komen, klimmen vrolijk de donkere en krakende trap op tot op de vierde verdieping waar zij aan de deur eener achterkamer kloppen. Op die achterkamer woont eene bejaarde vrouw met hare twee dochters die men, zoo als zij daar wonen drie zusters van liefdadigheid zou kunnen noemen.

De moeder had eertijds, als kostschoolhouderesse, de zorg over een aantal jonge meisjes die thans grootendeels door zeer goede huwelijken een niet onbelangrijk standpunt in de maatschappij bekleeden en als zoodanig eenen zekeren invloed uitoefenen. Deze allen hebben haar lief, achten haar hoog, noemen haar Mama en komen haar zeer dikwijls bezoeken, zoowel als hare twee dochters, die vroeger hunne school-en speelmakkertjes waren.

Deze drie dames, de moeder met hare dochters, die de protestantsche godsdienst belijden, hebben een even vernuftig als roerend plan ontworpen, om in stilte liefdadigheid uit te oefenen; een plan dat zij, door de betrekking waarin zij staan tot eenen uitgebreiden kring van in overvloed levende familien, hebben kunnen verwezenlijken op een wijze die der vermelding dubbel waardig is. — Zij hebben opgerigt wat zij noemen *Tientallen*; dat is de vereeniging van tien rijke familien die in de behoeften van eene arme familie voorzien.

Alle vroegere leerlingen en vriendinnen der kostschoolhouderesse zijn in die *Tientallen* ingelijfd en hebben er hunne bekenden ingebragt. Het net spreidt zich steeds verder en verder uit, zoodat de vereeniging thans reeds uit omstreeks drie honderd familien bestaat die te zamen dertig *Tientallen* uitmaken en welke dertig gezinnen onderhouden.

Deze ondersteuning is tijdelijk en wordt niet verleend aan bedelaars of aan zulke armen die in de termen vallen van door openbare liefdadigheidsinrigtingen te worden bedeeld, maar aan familien die door onvoorziene omstandigheden tot armoede zijn vervallen of die door slechts tijdelijk werkenden invloed in moeijelijkheden geraken en die dus slechts eene tijdelijke hulp behoeven of beter gezegd, weder op dreef moeten worden gebragt.

Vele schoone trekken zouden als uitvloeisels dier liefdadigheid kunnen worden vermeld; onder anderen b. v. die van eene familie welke door beursspeculatien zoodanig was te gronde gerigt dat zij tot zelfs het bed hunner kinderen had zien wegdragen. Hunnen toestaand komt ter kennisse van een der *Tientallen*: de dames, door zoo veel leeds bewogen, hebben bij hunne echtgenooten bewerkt dat die zich voor die ongelukkigen interesseerden; door hunnen gezamenlijken invloed werd de geruineerde man in eene eervolle betrekking geplaatst, waar hij zich geheel van de geledene verliezen heeft hersteld zoodat hij thans in eenen staat van welvaart verkeert. — Doordrongen van dankbaarheid, wenscht hij het goed dat hem gedaan werd te erkennen door omtrent anderen eveneens te handelen, waarom hij zijne vrouw heeft laten opnemen in hetzelfde *Tiental* dat hem hielp; en zeker is het, dat het niet het minst ijverige is in het opsporen van zulke familien als der *Tientallen*-hulp behoeven en verdienen.

Het is goed zulke navolgenswaardige voorbeelden openbaar te maken en is het hier geenszins misplaatst om met een enkel woord te verhalen wat kort geleden op de Place Saint Georges onder den tuinmuur van den heer Thiers, gebeurde. Eene bloemenverkoopster zat daar bij hare te koop uitgestalde bouquetten terwijl eene, nog jonge, doch geheel blinde vrouw naast de bloemtafel stond. Een meisje van omstreeks tien jaren oud komt daar met hare bonne langs gewandeld, ziet de bouquetjes, die in voor- en najaar altijd voor een stuiver worden verkocht, en neemt er een van terwijl zij een twee stuiversstukje op de tafel legt.

„Geef mij een stuiver terug," zegt zij.

„Dat bouquetje kost twee stuivers," antwoordt de bloemverkoopster kort af.

„Twee stuivers!" zegt het kind, half verwonderd half teleurgesteld; „dat is te duur." — Daarop ademt zij er nog eens de geur van in, als om er afscheid van te nemen, plaatst het bouquetje weder in het zand waar het was ingestoken geweest, neemt het tweestuiversstukje terug, gaat drie passen verder en legt het in het bakje van de blinde vrouw. — Wij behoeven hier niets bij te voegen.

SCHEEPSBERIGTEN.

Aangekomen Schepen te Soerabaya.

Datum.	*Vlag*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerders.*	*Van*
Julij 29	Nederl. Ind.	St. Koningin der Nederlanden.	J. Prins.	Batavia.
„ —	„ „	„ Banda.	A. G. Bosch.	„
„ —	Nederlandsche	Louise.	P. Buijs.	„
Aug. 1	„	Krimpen aan de Lek.	W. Ouwehand.	„

Vertrokken Schepen van Soerabaya.

Datum.	*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerders*	*Naar.*
Julij 29	Nederlandsche	Henriette Cornelia.	C. van Zameren.	Batavia via Sumanap.
„ —	Nederl. Ind.	Lambeer Mashoor.	Oewa Djawa.	Grissee.
„ —	„ „	Al Rachmanie.	Hadjie Moh. Sedik.	Banjermassing.
„ 30	„ „	Krabbe.	Mardam.	Pasoeroean.
„ —	„ „	Little Tot.	Katjoong.	„
„ 31	„ „	Stoomschip Banda.	A. G. Bosch.	Batavia via Samarang.
„ —	„ „	„ Koningin der Nederlanden.	J. Prins.	Singapore. „ „ Batavia.
„ —	„ „	Hing Goan.	Tan Soetiong.	Riouw.
„ —	„ „	Kim Tian Hoat.	Goei Binkiat.	Banjermassing.

In lading liggende Schepen te Soerabaya.

Vlag	*Namen der Schepen*	*Gezagvoerders*	*Bestemming*	*Agenten*
Nederlandsche	Krimpen van de Lek.	W. Ouwehand.	Nederland.	Fraser Eaton & Co.
Engelche	Emma.	Douglas.	Sijdneij.	„ „ „ „
Nederlandsche	Jacobus Martinus.	Meppelder.	Nederland.	„ „ „ „
Nederlandsche	Isaac Da Costa.	Löschen.	„	„ „ „ „
„	Louise.	Buijs Jr.	„	„ „ „ „
Nederl. Ind.	Hamadanij.	Mackenzie:	Onbepaald.	Adam & Co.
„ „	J. C, Ross.	Ross.	„	„ „ „
Nederlandsche	Salatiga.	J. N. Besier.	Nederland.	Schimmelpenninck & Co.
„	Billiton.	Ten Zeldam Ganswijk.	„	„ „ „
„	Clara Henriette.	Wiegmink.	„	„ „ „
„	Davo.	H. Wijtenhorst.	„	„ „ „

Aangekomen Passagiers.

Met het Nederl. Ind. stoomschip *Koningin der Nederlanden*, De heeren Beerckamp, Deibel, Robbertson en Beets, benevens Z. M. troepen. — Met het Nederl. Ind. stoomschip *Banda*, De heeren Wilton en fam. van Raalten, Wilkens, Lufting, Mevr. Brossinga met 2 kinderen, Z. M. troepen en bannelingen. — Met het Ned schip *Louise*, Z. M. troepen.

Vertrokken Passagiers.

Met het Nederl. Ind. stoomschip *Banda*, De heer J. Brooks, Z. M. troepen en bannelingen. — Met het Ned. Ind. stoomschip *Koningin der Nederlanden*, De heer H. J. Lion, Mejufvr. S. Rosairo, Z. M. troepen en bannelingen.

Schepen liggende ter reede.

Z. M. wachtschip Batavia; het stoomschip Suriname, de schoenerbrik Saparoea; Gouv. stoom-advies-vaartuigen, Tjipanas en Bennet; de schepen Alfulck, Clara Henriette, Brechin Castle en Louisa; het stoomschip Palembang; de barken Fatal Maän, Adrakool Haer, Segaf, Billiton, Kim Hapsoen, Hamadanij, Arief Banjermass, Isaac da Costa, Fathal Kair, Jacobus Martinus, Wilhelmina, Djoedool Karim, Maijmoon, Davo, Joedoel Barie, en Adenan; de brikken J. C. Ross, Emma en Johannes Albertus; de schoeners Hiatlie, Virgo, Ester Helena, Kiem Ingsoen, Johanna Catharina, Hing Thaij, Masoboor en Egmond; de kotters Krabbe en Little Tot.

PAMAKASSAN.

VERTROKKEN.

28 Julij. De Ned. Ind. schoener *Katjoong*, gezagv. Pa Ardie, naar Pasoeroean.

Aan- en Uitvoer te Soerabaya van den 30sten Julij tot en met den 1sten Augustus 1857.

AANVOER.

Van Batavia per de stoomboot *Banda*, gezagv. Bosch, agent W. Cores de Vries.

5 kisten wijn, 1 kist draad, 1 kist diversen, 3 vaatjes boter, 1 vat brood, 2 vaten vleesch, W. Cores de Vries; 16 kisten koopmanschappen, 13 kisten parfumerien, 10 kisten parapluien, Ruyl Cramer & Co; 2 balen laken, van Eck & Co; 4 trossen manilla touw, Segaf; 2 kisten kat. modewaren, 27 kisten manufacturen, van Leeuwen & Co; 5 collies diversen, Adam & Co; 5 kisten manufacturen, Fraser Eaton & Co; 1 kist aardewerk, Kingdom; 6 collies koopmanschappen, Asschenbergh & Co; 29 collies koopmanschappen, Tan Eklong.

Van Batavia per het Nederl. schip *Krimpen aan de Lek*, gezagv. W. Ouwehand, agenten Fraser Eaton & Co.

390 tonnen steenkolen, Fraser Eaton & Co.

UITVOER.

Naar Singapore, Samarang en Batavia per de Nederl. Ind. stoomboot *Koningin der Nederlanden*, gezagv. J. Prins.

3000 stuks koehuiden, 15 kisten roode wijn, Fraser Eaton & Co.

Naar Balie per de Engelsche schoener *Maria*, gezagv. W. R. Cook.

65 pakken tabak, 9 kisten manufacturen, 6 kisten geweren, Fraser Eaton & Co.

Naar Banjarmassing per de Nederl. Ind. bark Kiem Tiang Hoat gezagv. Goei Boenkiat.

$14\,^{92}/_{100}$ picols jav. koperwerk, 200 stuks ledige kisten, $3\,^{20}/_{100}$ picols suiker, 3 picols aluin, 4 picols lakza, 4 picols aardappelen, 2 krandjangs kommen, 9 vaatjes boter, 10 picols aardappelen, 1 kist Eur. zeep, 3 kisten inhd. lijnwaden en kleinigheden, diverse Arabieren.

Naar Riouw en Singapore per de Nederl. Ind. bark *Hing Hoan*, gezagv. Tan Soetiong.

900 picols rijst, 1350 picols olie-koeken, *f* 730 aan sp. matten, 10 picols tamarinde, 1 kist inhd. lijnwaden en kleinigheden, diverse Chinezen.

Naar de Moluccos per de Nederl. Ind. bark *Alfulk*, gezagv. Sech Abdul Kadir Baradja.

6 kisten madapollams, N. H. M.: 7 kisten prints, Mathieu & Co; 5 kisten lijnwaden, Van Leeuwen & Co; 3 kisten lijnwaden, Mc Millan Marten & Co; 4 kisten lijnwaden, Fraser Eaton & Co, 4 kisten gedr. katoen, Ruyl Cramer & Co; 2 picols suiker, Nash, 12 vaatjes crepekruid, Adam & Co; 20 vaatjes boter, 2 kisten stolpen, $45\,^{50}/_{100}$ picols tabak, 105 picols rijst, 31 picols suiker, 40 picols dinding, 4 picols, tabak, 45 picols ijzer, 7800 picols rijst, 100 kistjes zeep, $1\,^{10}/_{100}$ picols koperwerk, 9 picols tabak, 14 kisten sigaren, 5 picols aardappelen en kleinigheden, diverse Arabieren.

Naar Nantes via Samarang en Batavia per het Fransche schip *Nicolas Cezard*, gezagv. Adam & Co.

$3145\,^{81}/_{100}$ picols suiker, $43\,^{45}/_{100}$ picols rotting, $100/_2$ kistjes Jav. sigaren, 1 vat tamarinde, Fraser Eaton & Co.

Naar Nederland per het Ned. schip *Salatiga*, gezagv. Besier.

587 schuitjes tin wd. 800 picols, N. H. M.; $446\,^{13}/_{100}$ picols suiker, 4016 stuks koehuiden, 984 stuks buffelhuiden, $405\,^{90}/_{100}$ picols melasse, $1544\,^{52}/_{100}$ picols tabak, 122 picols tamarinde, 2 kisten paarl d' amour, 139 picols ebbenhout, 83 picols katjang, $2077\,^{71}/_{100}$ picols rijst, 95 picols rotting, Schimmelpenninck & Co; $134\,^{51}/_{100}$ picols tabak, Fraser Eaton & Co; 900,000 stuks sigaren, Gebr. Van Delden.

Naar Batavia en Samarang per de Ned. Ind. stoomboot *Banda*, gezagv. Bosch.

2 kisten pianos, 50 kisten marmerwerk, Ruyl Cramer & Co; 5 kisten jav. sigaren, Yo Kong Tjam; 1 kist lampen, Van Leeuwen & Co; 2 kisten manufacturen, Mathieu & Co.

Naar Banjarmassing per de Nederl. Ind. bark *Arief Banjarmassing*, gezagv. Mohamat Yassin.

200 pees aardewerk, 25 bottels kajoe poetie-olie en $2\,^{22}/_{100}$ picols kasoemba bloemen, diverse Arabieren.

Marktprijzen.

Suiker N°. 16 per picol *f* 25 *f* à $25\,^{3}/_{4}$.
Koffij per picol. Nominaal.
Rijst (carga) per kojang *f* 120 à *f* 130.—
Id. (witte) „ „ *f* 140 à *f* 150.—
Koehuiden per 100 st.
Arak per legger. *f* 120.—
Olie (Klapper) per picol *f* 28.—
Olie (Katjang). „ „ *f* 15.—
Kadjang Matten.
Rotting. *f* 8 à *f* 9.—
Wisselkoers 105%